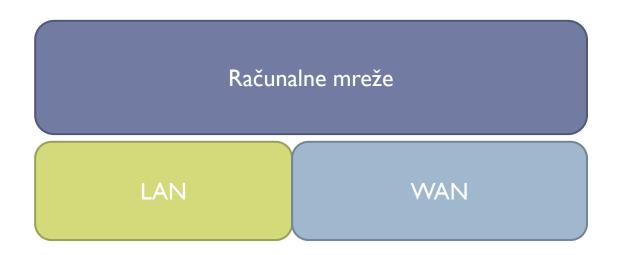

Osnove mrežne tehnologije

Uvod u računalne mreže

Prema veličini, odnosno fizičkoj rasprostranjenosti korisnika i uređaja:

LAN (engl. Local Area Network)

- Uređaji povezani na (relativno) maloj fizičkoj udaljenosti
- Pruža servise za korisnike u zajedničkoj organizacijskoj strukturi
- PAN, SOHO, CAN, MAN
- Značajke: geografska ograničenost, tehnologija prijenosa (bazirane na broadcast načinu prijenosa, žičani prijenos, Ethernet), topologija mreže (mogući različiti tipovi mrežnih topologija)

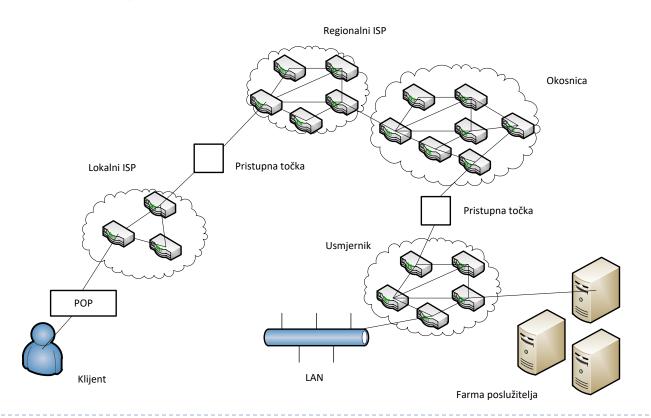
WAN (engl. Wide Area Network)

Mreža širokog područja koja spaja lokalne mreže koje su fizički na geografski udaljenim područjima

Internet

 Globalna mreža širokog područja sastavljena od mnogo međusobno povezanih LAN i WAN mreža

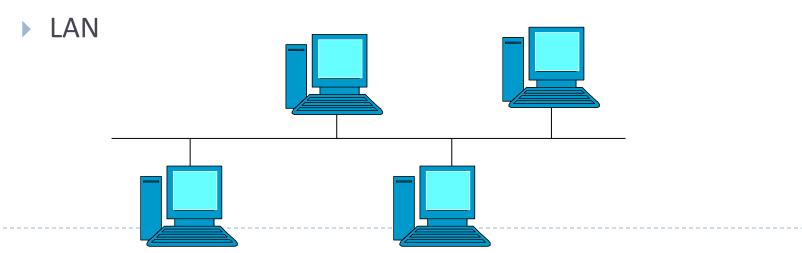
Internet

- Korisničko računalo (engl. Host) spojeno na internet kroz telekomunikacijsku mrežu preko pružatelja usluge pristupa internetu (engl. ISP – Internet Service Provider) uz pomoć modema
- POP (engl. Point of Presence) točka razgraničenja korisnika i interneta
- Lokalni ISP povezan je s regionalnim ISP-ovima koji su povezani s centralnom brzom mrežom – okosnicom (engl. backbone ili Tier-1) – skup najvećih ISP-ova
- Pristupna točka (engl. IXP Internet Exchange Point) poveznice najvećih ISP-ova

Načini povezivanja uređaja u mreži

- Točka točka (engl. Point to Point)
  - Komunikacija jedan na jedan, poruke se šalju samo između dva uređaja
  - Internet
- Dijeljena veza (engl. Shared link)
  - zajednički komunikacijski kanal koji koriste svi korisnici

Načini prespajanja prometa u mreži

Komutacija linija (engl. Circuit switching)

- klasična telefonija
- U slučaju potrebe za prijenosom podataka, na raspolaganju cijeli komunikacijski kanal
- za vrijeme razmjene informacija komunikacijski kanal je zauzet
  ostali uređaji ne mogu prenositi podatke
- Prednost: kvaliteta i brzina

Komutacija paketa (engl. Packet switching)

- Komunikacijski kanal zauzet je samo za vrijeme slanja paketa
- Paketi čekaju u redu za slanje kroz kanal
- Prednost: slanje podataka bez posebnih rezervacija i provjera zauzetosti, bolje korištenje širine prijenosnog pojasa, jednostavnije, efikasnije i jeftinije komuniciranje

Činitelji koji utječu na prijenos podataka

- Brzina prijenosa (engl. Bandwith)
  - Brzina kojom pojedini mrežni sustav ili medij može prenositi podatke (koliko bitova u sekundi)
- Kašnjenje (engl. Latency)
  - Vrijeme potrebno da poruka stigne od pošiljatelja do primatelja
  - Kašnjenje zbog putovanja signala, obrade, čekanja na red
- Gubitak paketa
  - Kod velike opterećenosti i zagušenja mreže kada mrežni uređaj više ne može u memoriju primiti novi paket
  - Što je izgubljenih paketa manje, mreža je pouzdanija

Pitanja

- Koja je osnovna podjela mreža ?
- Objasni LAN mrežu ?
- 3. Objasni što su PAN, SOHO, CAN, MAN?
- 4. Objasni WAN mrežu?
- 5. Objasni pojam Interneta te opiši što je sve uključeno u spajanje na Internet ?
- 6. Pojasni pojmove ISP, POP i IXP?
- 7. Nabroji i objasni načine povezivanja uređaja u mreži?
- 8. Nabroji i objasni načine prespajanja prometa u mreži?
- 9. Nabroji i objasni što utječe na prijenos podataka?

